

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy hóra . . . 20 K Félévre . . . 110 K
Negyedévre . . . 55 K Egész évre . . . 220 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Elsimult a kormányválság A Keresztyén Kisgazdapárt miniszterei Debrecenben

A nemzetgyűlés ülése

Budapest, május 17. (N. St. t. j.) A nemzetgyűlés mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök.

Napirenden a csonka kerületekben megjelentő választások voltak. Az első felszólaló Turi Béla, aki azt mondja, hogy hamis az a beállítás, mintha a csonka kerületek kérdésében keletkezett harc pártkérdés lenne. Ugy látja, hogy a liberális sajtó megint hamisan állítja be a tényeket és azt írja, hogy a nemz. egy. pártja megakarja akadályozni a Tiszántúlon június 13-ára tervezett választásokat. — Kijelentette, hogy a nemzetgyűlés még csonka, minden erejéből azon kell hogy legyen, hogy amikor az országnak egy újabb része felszabadul, az azonnal bekapcsolódjék a nemzetgyűlés munkájába. Beszéde végén bejelenti, hogy amennyiben javaslatát visszavonnák, ő egy újabb javaslatot fog előterjeszteni.

Ferdinándy igazságügyminiszter szólalt fel ezután és bejelentette, hogy külön indítványát, amelyet a multkor tett, visszavonja.

Elnök közli, hogy a nemzetgyűlést függeszti. Ez azért vált szükségessé, mert a pártok részéről ismét tanácskozás kezdődött. A két párt között létrejött a megegyezés, amelynek a lényege az, hogy az eddig teljesen felszabadult volt csonkakerületek képviselői mandátumokról lemondanak és a csonka kerületekben történő választásokra vonatkozó törvényjavaslatot újabb szövegezés céljából kiadják a közjogi bizottságnak. Az újabb csonka kerületekben a választást haladéktalanul kiírják. A két párt tehát fentartja a koalíciót és ezzel a másik akció, mely az új kormányzópart megalakítására vezetett, kuba esett. A pártokból kilépett képviselők egyelőre passzívan fognak viselkedni és a Friedrich csoporttól is távol fognak maradni.

Ötnegyed órás szünet után Rakovszky újból megnyitja a nemzetgyűlést.

Rubinek István két indítványt terjeszt elő. Az első szerint a javaslatot adja ki a Ház a közjogi bizottságnak újból szövegezés céljából, a másik szerint a választást június 20-ára írják ki.

Dömötör belügyminiszter hangoztatta a békés együttműködés szükségességét, amelyre az országnak van szüksége. Az indítványt elfogadják.

Az elnök bejelenti, hogy a javaslat ideiglenesen lekerül a napirendről.

Végül a miniszterek felelősségéről szóló törvényjavaslat részleteit tárgyalták s a javaslatot Ferdinándy igazságügyi miniszter módosításával fogadják el.

Apponyi a békéről

Budapest, máj. 17. (N. St. t. j.) A Neue Freie Presse budapesti levelezője beszélgetést folytatott Apponyi Albert gróffal, aki a következő kijelentéseket tette:

— Természetes, hogy a közvélemény felhorkan a békeszerződés ellen. A csütörtöki üntetés, melyen több, mint százezer magyar veit részt, a közvéleményt a legközvetlenebb módon juttatja kifejezésre. A tömeg elvonult a külföldi missziók épülete előtt is anélkül, hogy oly hangok hallatszóttak volna, melyek a nemzetközi udvariasság szabályaival ellenkezének. Magyarország sohasem mond le jogairól.

A debreceni gazdatársadalom ünnepe

Feledhetetlen és az országos politika szempontjából is nagyjelentőségű ünnepe volt az elmúlt vasárnapon városunk gazdaközönségének. Nagynevű vezeterei, az alapjaiban megtámadott haza újjáépítésének lánglelkű apostolai jöttek el hozzánk és tették szorossá, megingathatatlaná mindörökké azt a kapcsolatot, amely a magyar földmivelő felusi nép és a haza sorsa között természetesen mindenkor fennállott, de amelyet az utóbbi évtizedek nemzetközi destruktív irányzata mesterségesen és céltudatosan megromtani és elhomályosítani igyekezett. Hogy ez az igyekezet nem vezetett sikerre, azt megmutatta a bolsevizmus csufos bukása, hogy sohasem is vezethet sikerre, azt megmutatták az elmúlt vasárnap tanulságai. Egyetlen, hatalmas tábor állott föl vasárnap a mezőgazda keresztyén Magyarország második ezerévének megalapozásához s a gazdatábor tagjainak öntudattól lelkes arca, bátor és magyaros szókimondása megnyugtattak bennünket arról, hogy a debreceni gazdatársadalom sohasem fog erőt venni a nemzetközi zsidó levélgömbölyöző lehellete, sem a sötétben ólálkodó szabadkőmives maszlag vallásellenes, hazafiatlan örökléte. A vasárnapi ünnepről egyébként az alábbiakban számolunk be:

Az érkezés

Szombaton este 8 órakor érkezett meg Rubinek Gyula földmivelési miniszter vezetése alatt a keresztyén kisgazda- és földmivespárt nemzetgyűlési képviselőinek küldöttsége Debrecenbe. Szomjas Gusztáv kormánybiztos-főispán rövid üdvözlése után Kertész Imre, a debreceni gazdatársadalom, Filep László pedig a földmives munkásság nevében üdvözölte a vendégeket majd Dedk Juliska virágcsokrot nyújtott át a magyar ruhás, debreceni lányok élén. Rubinek Gyula minisztertársai és az érkező vendégek nevében meleg szavakkal mondott köszönetet Debrecennek, a Tiszántúl Rőzpontjának a fogadtatásért. Debrecen — mondotta — ma csak a kis Tiszántúl szellemi központja, talán határszéli város marad még bizonyos ideig, de a magyar kultúra innen fogja sugározni szerte melegét a megszállott területekre is, hogy majdan ismét a nagy Tiszántúl székhelye legyen Debrecen. Megéljenezték.

Ezután a vendégek a városi és magánfogatokon behajtottak a városba, az Arany Bikához, melynek nagytermében terített asztalok várták a vendégeket.

Az estebéd

Már 9 óra is elmúlt, mikor a nagyrészt magánháznaknál elszállásolt vendégek a Bika gyönyörűen felszerelt nagytermében gyülekeztek. Rubinek Gyulát, sokorópákai és nagyatádi Szabó István minisztereket, Patacsy Dénes és Mayer János államtitkárokat, valamint a kisgazdapártkoz tartozó képviselőket nagy éljenzéssel fogadták.

Az asztalfőn Rubinek Gyula ült, mellette Szomjas Gusztáv kormánybiztos, ott voltak a városi tanács tagjai is és a debreceni gazdatársadalom színe-java. A későn jövőeknek már hely sem jutott. Megtelték nagyobbára hölgyekkel a karzatok is.

Az első feiköszöntőt Szomjas Gusztáv kormánybiztos főispán mondta és Horthy Miklós kormányzóra üritette poharát, aki felismerte a földmivelőnépben a nemzetfenntartó

elemet és kiemelte súlydelt helyzetéből. Nem politizál, de nem tagadja, hogy maga is gazda. Tudja, mennyi igazságtalanság történt a gazdatársadalommal. Elvitték a fiát katonának, elrekvirálták lovát, szekérét, buzáját a háboru alatt és nem tiltakozott ellene. Magyarországon uralkodtak már fiskálisok, grófok, bankárok, szociálisták és kommunisták: mind a gazdát nyomta el. E sok elnyomás végre öntudatra ébresztette és ma a kisgazdapárt alkotja a nemzetgyűlés többségét. Ez azonban nem diktatúrát jelent: élő cáfolata ennek a földbirtok-reform. A kormányzót éllette.

Viharos éljenzés tört ki erre. A közönség felállt és a Hymnuszt énekelte. Utána Márk Endre polgármester a kisgazdapárt diadalára üritette poharát.

Rubinek Gyula földmivelésügyi miniszter rámutatott a türelmes gazdatársadalom hosszasan öntudatlanságára és szervezatlenségére. Mindent eltűrt, fát lehetett vágni a hátán. De e szerencsétlenségek sorozata felébresztette: rájött, hogy ő az állam legfontosabb tényezője. Akié a föld, azé az ország, tehát megilleti a hatalom is. (Taps.) Különösen a Tiszántúlon értették meg az idők jelét. De mikor a gazdatársadalom sorompóba lép, nem a maga érdeke vezeti, hanem az, hogy veszélyben a Haza. Nem akarja, hogy a hatalom ismét kufárok kezére jusson. Megújodást akar a föld népe, aki közelebb van az Istenhez, akiben jobban lobog a hazaszeretet. Vallás- és nemzeti érzés, az ezeréves magyar állam e két, leghatalmasabb pillére volt veszélyben, ennek védelmére tömörült a gazda és földmives. (Taps.)

Ráter ezután a párt szerepére a nemzetgyűlésen. Azt mondják, hogy nem tud komoly munkát végezni, de azok mondják, akik a komoly munkát megakadályozzák. Ezért a felelősséget elhárítják magukról. Eddig a párt keresztyén türelemmel tűrte a mellőzést, a gunyt, a lezsírozást is. Nem gyávaságból, de a haza érdekében. De a pohár megtelt, a türelemnek is van határa. A játék nagyba megy, az ország érdeke forog kockán. Minden nap nő a súlyos felelősség. Vége tehát a türelemnek és hiába lekicsinylés, intrika és gáncs, ereje tudatában a gazdatársadalom követeli jogait: az érvényesülést.

Fájdalom tölti el, mikor a másik, keresztyén párt részéről a szeretet hiányát tapasztalja, mert őszinte hiva a koalíciónak, de a sok gáncs mellett ezt fenntartani lehetetlenség. Ha a kisgazdapárt szakítani kénytelen, a felelősséget a tulajdonára hárítja. (Taps.)

Debrecenre nagy feladatok várnak a jövőben. Most határszéli város, de innen lövel a magyar kultúra fényugarait a Kárpátok aljág és ébren tartja a hazaszeretetet az erőszakosan elszakított részek magyarságában is. Debrecenre, a nagy magyar emporium polgárságára üriti poharát. (Viharos tetzés, taps.)

Mitrovics Gyula dr. egyetemi tanár rámutat az általános titkos választójog diadalával teremtett helyzetre. Sokan félték tőle és azt hitték, hogy a nemzetköziség diadalát fogja hozni oly zuhanással, hogy a magyar nemzet és államiság roncsait is alig szedhetjük össze. Mi történt? A keresztyén eszme és a magyar-ság megújítottan újjászületett. Nincs senki, aki szembe merne szállani a keresztyén világ-

nézettel telített, nemzeti gondolat. Milyen csoda tette ezt? A kisgazda és a földmivest-párt megalakítása. Ez a politikai alakulás legnagyobb diadalát kivívta már és a jövőbe is beírta nevét. A kormány kisgazdapárti tagjait éllette. (Éljenzés.)

Közkívánatra nagyatyádi Szabó István közéleti miniszter szólalt fel. Nagyon örvend hogy a csüggedésnek nyomát se látja. — Elmondja, hogy 1908-ban maga jutott be a képviselőházba kisgazdapárti programmal Somogyországból, ahol a nagybirtok nyomása a leg-erősebb volt és a nép elhatározta, hogy az akkori politikai pártok keretein kívül szervezkedik. Két év múlva (1910) már hárman jöttek be Somogyból. Azóta nem volt választás, de most a nemzet többsége megértette, hogy a két szélsőséges irány közt ez a helyes. Hiszi, hogy az önkény többé nem térhet vissza. A becsületes, vallásos munkásság, az iparosság, az intelligencia jövőjét az erős gazdaság-lomban találja meg. Mindenkit összehozni, ez a cél. Most a Tiszántul dönti el, hogy egyedül a kisgazdapárt vegye-e át a hatalmat. A keresztény nemzeti egyesülés pártja, mikor látta, hogy a kérdés döntésre kerül, taktikázn kezdet a nemzetgyűlés munkaképességének rovására. Októberre akarják eltolni a választásokat, de a kisgazdapárt sarkára állt és a választásokat sikerült június 13 és 14 ére kitűzteni a tiszántuli kerületekben a választások határnapját. — Ekkor tovább taktikáztak a csonka-kerületekkel: legyen-e azokban új választás? Mind kisgazdapárti kerület volt. Erre az illető képviselők önként lemondtak és új választás alá vetették magukat. Ugy lehet, hétfőn kormányválság tör ki és át kell venni a kisgazdapártnak a kormányzást. (Taps, éljenzés.) Nem keresték, nem akarták ezt, együtt akartak dolgozni a másik párttal, de ha ők a munkát lehetetlennek akarják tenni, megakadályozzák. Ma az ország sorsa a kisgazdapárt kezében van, ha a párt nem erős, az ország sem lesz az. Ha a tiszántuli magyarság belátja, hogy a gazdaság-sadalomnak kell kezébe venni a hatalmat, megadja az elhatározó többséget neki. Soha nagyobb szükség nem volt az összetartásra, mint most, a tizenkettedik órában. Ne nekünk adja a Tiszántul a kormányzást, hanem küldje fel képviselőit. Nemcsak a maga sorsa felett ítélt a gazdaság-sadalom, hanem az ország sorsa felett is. Itt a tettek ideje. Hiszi, hogy a hívó szózat nem lesz eredménytelen. Debrecen város közönségét élti. (Taps.)

Sokorópátkai Szabó István kisgazda miniszter rámutat arra, hogy Debrecenben nem most bont zászlót a kisgazdapárt, kibontotta már a bocskoros oláhok megszállása alatt, — Tudták ezt ők is, hiszen olvasták a „Hajduföldet” és ujabban a „Tiszántuli Barázdát.” Mikor még a vörös rongy uralkodott a Dunántulon, Debrecenben már szórta az új élet magvait a „Hajduföld”. Most eljött a Dunántul a Tiszántulra megteremteni a szent egységet. A feléledt nemzet cselekvésre kész. Erős akarattal tért vissza a nép ősi erényeire, keresztény és magyar akar maradni. Bizonyos elemek, akiknek hasznuk volna belőle, el akarják választani a Dunántultól a Tiszántult, de ez nem fog sikerülni, mert a nemzeti egység ezer év óta él. Most vagy soha, itt az idő, fogjunk össze és akkor felépítjük az új, integer Magyarországot (Taps.)

Patacsi Dénes honvédelmi államtitkár Baranyából jött, a Zrínyi Miklós sírjától. Hithűséget és nemzeti érzést merített onnan. Támadja a szabadkőmives páholyokat. Onnan áradt a destruktív szellem, a mételey. Onnan tüzeltek egymás ellen a kath. és protestáns magyart és míg ők egymással veszekedtek, a harmadik, az idegen faj ült a nyakára mindkettőnek. Így bukott el a magyar. De Árpád utódainak meg kell érteniük egymást, hiszen Krisztusban testvérek. Zrínyi, a költő a protestáns magyarok küldöttségének ezt mondta: A ti vallások nem az én vallásom, de a ti sérelmek az én sérelmem. Így kell gondolkozni a kath. és ref. magyaroknak, hogy megértsék egymást. Horthy (éljenzés) kormányzóknak mondta, hogy Pannonhalmán és Debrecen közt aranyhidat kell építeni. Ezt építjük mi is. Az ország sorsa most a nők kezében van. Emlékezzenek a magyar nők Zrínyi Ilonára, Dobó Katicára és Rozgonyi Ceciliára és tudni fogják

kötelességüket. A debreceni magyar nőkre emeli poharát. (Taps.)

Mayer János államtitkár azt hitte, hogy nekik kell bizalmat önteni a Tiszántulba és ime, ők telnek el itten bizalommal. Hiszi, hogy fegyver és vér nélkül, munkával és kultúrával fogjuk visszaszerezni hazánk elszakadt részeit. Debrecen választandó nemzetgyűlési képviselőire ürti poharát és kívánja, hogy diszére váljanak a nemzetgyűlésnek. (Taps.)

Még dr. Kertész István köszöntötte fel nagyatyádi Szabó Istvánt, majd a fiatalság táncra kerekedett és fesztellenül szórakozott. Kis Béla bandája húzta a szebbnél-szebb nótákat és táncra perditette a pattogó nótá még sokorópátkai Szabó Istvánt is. A társaság ejfél után 3 óra tájban oszlott szét.

Küldöttségek

Vasárnap d. e. 9—11 óra közt Rubinek Gyula földmivélsügyi miniszter küldöttségeket fogadott a városháza közgyűlési termében.

Az első küldöttséget Szabó Sándor képviselő vezette a miniszter elé. Hajdu és Szabolcs vármegye (Tiszacsege, Búd, Nánás, Bőszörmény) érdekelt gazdái a Tiszamente ármentesítését kérték, mert 100.000 hold az átszivárgás és altalajvíz miatt bevetetlen maradt. Kettős célt szolgál az ármentesítés: a többtermelést és munkát ad a büdsszentmihályi és polgári kubikosoknak.

Rubinek földmivélsügyi miniszter megígérte, hogy az iratokat felrendeli és lehetőleg még az idén elrendelhető lesz a munka. Az őszi ülészekon törvényjavaslatot nyújt be a belvisszabályozásról. Rajta nem fog mulni, hogy a mezőgazdaság e régi rákfenétől megszabaduljon.

Gass Gyula a debreceni gazdasági akadémia tanári kara nevében üdvözölte a minisztert és kívánta, hogy a gazdapárt zászlóját diadalra vigye. Rubinek sajnálta, hogy nem látogathatja meg az intézetet, de más alkalommal eljön. Nagyon örvendett, hogy az intézetnek 260 hallgatója van és a felszerelés javarészt sikerült megmenteni.

Balogh Gyula a gazdasági akadémia hallgatói nevében kérte a miniszter jóindulatú támogatását, különösen a 61 menekült hallgató részére. A miniszter megígérte, hogy a 73.000 korona szükségletéről gondoskodni fog.

Czeglédy Mihály dr. a hajduvármegyei gazdasági egyesület és földmives népszövetség küldöttségét vezette a miniszter elé, aki a földmivelő nép tiszteletéről és ragaszkodásáról biztosított. Rubinek válaszában kiemelte, hogy a mezőgazdasági munkással többet kell ezután törődni a gazdának és nem szabad átengedni az idegen igazgatóknak a vezetést. A mezőgazdasági érdekképviseletben a gazdát és munkást összekapcsolja hozni, hogy a szociális békét megteremtse. *Debrecen is mezőgazdasági kamarai székhely lesz.* A kamarákban együtt lesznek a gazdák és munkások, fogadatlán prókátorokra nem lesz szükség.

Jóna István a debreceni gazdasági egyesület népes küldöttsége élén üdvözölte a minisztert Debrecen falai közt, ahol évszázadok óta egészséges birtokpolitika van. Köszöni, hogy a kormány Debrecenben mezőgazdasági kamarai székhelyének szánta, de kéri mezőgazdasági oktatást az elemi iskolától kezdve föl az egyetemig, különösen a középfokú mezőgazdasági intézet felállítását, ahonnan a hallgatók az egyetem gazdasági fakultására léphetnének át. Ha a gazda gyermeke megfelelő oktatásban részesül, Magyarország újra nagy, boldog és hatalmas lesz.

Rubinek válaszában kiemelte, hogy a gazdasági életbe való erőszakos beavatkozás forradalmat okoz. Ilyen erőszakos beavatkozás volt a Károlyi-kormány alatt a Buza Barna féle javaslat is. Ha a vörös uralom nem szakad ránk, a javaslat nagy visszaesést jelentett volna. A földkérdés kényes kérdés, mert a föld kenyéret és hatalmat jelent. A legkényesebb elővigyázattal kell kezelni minden földbirtokkal kapcsolatos kérdést. Itt az idő, hogy a módosítók megválasztásában óvatossá legyen a kormány, mert a kenyérellátás kérdése rendkívül fontos és a 6 éves háború alatt tönkre ment mezőgazdaságunk. Sok munka kell, hogy hazánk ismét Európa gabonaráktára legyen. A közepes termés alig fedezi a szükségletet. A 6 mázsa

állagot emelni kell, hogy kivitelre is maradjon. Gazdasági megújulás nélkül nem lehet boldogulnunk. Ezért létesíti a mezőgazdasági kamarát, ahová bevonja a munkást is.

— Más szemmel kell nézni a mezőgazdasági munkásra; az önállóságra törekvő polgárt kell meglátni benne. Az új idők parancsolólag intenek arra, hogy behatóan foglalkozzunk a mezőgazdasági munkásokkal és bizalmukat megnyerjük. Ezért kell együtt lenni gazdának és munkásnak. A kamara nem szünteti meg az eddigi szervezeteket, sőt támogatja azokat. Utal e tekintetben a németországi mezőgazdasági kamarák működésére.

Munkások küldöttsége

Külön ki kell emelni a földmunkások és napszamosok küldöttségét az ünneplőbe ültözött deputációk sorából. Csupa kopott gunyás, rosszul táplálkozó ember. Filep László volt a szónok.

— Mindent a föld ad Isten segédelme után. Ezért mi vallásrökölcsi és nemzeti alapon állunk. Egyetértésben akarunk dolgozni a gazdákkal. Ez volt álláspontunk a mulban is, ezért üldöztek az ipari munkások. Még a gunyhót is el akarták tőlünk venni. Nekem azt mondták, hogy a piacon a legmagasabb fára akasztanak. Magyarország alapja a föld, a nép 75 százaléka földmives, nincs létjogosultsága annak, hogy 25 százalék uralkodjék felette. *Ha nem Handlert nevezik ki főispánnak a nyakunkra, nem is tombolt volna itt a vörös örület.* Az ipari munkások nem a földmunkásokat, hanem a felforgatókat keresték: ez okozta az ország szerencsétlenségét. Ekkor rohanták meg az országot a szomszédok, melyeknek régóta fájt a foguk reánk. De mi rajta leszünk, hogy hazánk csorbittatlan maradjon. Mi hazaifiasan érzünk és szeretjük az életadó földet. Szívesen dolgozunk, de 10 deka napi kenyér mellett nem tudjuk erőnket kifejteni. Kéri a miniszter segítségét.

Rubinek Gyula földmivélsügyi miniszter lelki gyönyörűséggel hallgatta a mezőgazdasági munkások szónokát. Így beszélnek a helyes uton járó, józan, magyar munkások. Ez az egészséges, nemzeti politika alapja. Munkásköz nélkül nincs földmivélés, nincs többtermelés. Szíven viseli a mezőgazdasági munkások érdekeit; *nem szabad őket örökös nincstelenségre kárhoztatni.* Minden munkásnak módot akar nyújtani, hogy házat, kertet, földet szerezhessen, a közlegelőkön lezeltethesse jószágait és minden mezőgazdasági munkás úgy tekintze magát, mint jövődő kisgazdát. A betegségyezés, agykori és rokkantbiztosítás ügye már a megoldás útján van. A gazda és munkás értsék meg egymást, idegen közbenjárókra, fogadatlán prókátorokra és igazgatókra szükség nincs, ezek nem is értenek a mezőgazdasági munkások dolgaihoz. Tartsanak ki továbbra is elveik mellett, szeressék a hazát, a földet, irták a nemzetköziség mételeyét. Rajta lesz, hogy boldogulásukat elősegítse.

Ezután a miniszter egyenként kezét szoritott a becsületes, egyszerű munkásemberekkel. Ezután a hajdunánási kerület küldöttsége élén dr. tasnádi Szűcs László üdvözölte a minisztert, majd a debreceni juhartó gazdák nevében Kertész Imre közölte a gyapju átvétele körüli sérelmeket, melyeknek orvoslását megígérte Rubinek.

Végül a városi tanács tisztelgett a miniszterek előtt, akiket Márk Endre polgármester üdvözölt és kérte támogatásukat.

Rubinek válaszában biztosította a városok vezetőit, hogy nem eldítéletekkel jöttek ide és kellemes emlékekkel fognak távozn. A jövőben nagy feladatok várnak a hatóságokra, mert nagyszabású változások vannak készülöben. A hatóság feladata ében figyelni és megakadályozni minden visszaesést. Meg kell bocsátani a megtévedteknek, de a megátalkodottakat üldözni a hatalom eszközeivel. A nemzeti demokrácia alapján áll, nem ismer kicsit és nagyot, csak magyart. Az új kurzus a vallásrökölcs és a nemzeti alap, a régi világ hiába öröködik, nem támad fel többé.

Népgyűlés

Már délelőt 11 óra volt, mikor a kisgazdapárti miniszterek, államtitkárok és képviselők megjelentek a Kossuth-szobor előtt rendezett népgyűlésen. Kertész Imre üdvözölte

őket a sok ezer főnyi közönség lelkesedése közt.

Rubinek Gyula földművelésügyi miniszter nyilatkozott először az általános politikai helyzetéről és a kisgazdapárt törekvéseiről. A rend, a nyugalom és jogbiztonság az alapja a gazdasági szabad fejlődésnek. Eljutott-e már ideig a megcsönkített Magyarország?

Először a tekintély tiszteletét kell visszaállítani, mert ennek lejárata a nemzet szerencsétlensége. A destruktív sajtó, a páholyok és szakszervezetek döntötték romba a hazát, mely prédája lett a nagyravágó szomszédoknak: puskalövés nélkül sétáltak be a hódítók.

Az I. törvénycikk és a kormányzó megválasztása helyreállította a tekintély tiszteletét. (Éljen Horthy!) A kormányzó a legmagasabb tekintély, melyet megóvni szent kötelessége mindenkinek. Ez ideiglenes rendezés, jól tudjuk, mert a magyar nép lelkéből kiirthatatlan a királyság eszméje, azonban az integritás helyreállításáig szó sem lehet, mert dinasztia nem tudunk eltartani. Egyelőre meg kell elégednünk e szerény berendezkedéssel. (Helyeslés.)

Tisztában vagyunk azzal is, hogy a magyar nemzet nem akar közös uralkodót, hanem nemzeti királyt. Nem kell többé olyan király, aki ide-oda kacsingat: Magyarország elég szép és nagy, hogy a nemzeti dinasztia megelégedhessen vele. (Helyeslés.) De csak olyan nemzeti király kell nekünk, aki nem önkényesen uralkodik, nem maga dönt háború és béke fölött, hanem a nemzettel. Többé nem engedni kívenni a nép a kezébe jutott hatalmat. (Viharos tetszés.) A kormányzó mellett a másik tekintély a nemzetgyűlés; vele egyenrangú, sőt felette áll. E tekintélyt sem engedjük lecsinnyelni, lejárni, pedig már is támadják, hogy nem munkaképes, nem képviseli a tudást, stb. Akik így gáncoskodnak, azoknak nem az nem tetszik, ami benne van, hanem az új irány és az új emberek. Ez nem tetszik a régi politikusoknak. (Helyeslés.)

Az általános választójog diadalától sokan fáztak, féltették tőle a nemzetet, félték, hogy a hazafiatal elemek jutnak többségbe. Ezeket kellemes csalódás érte: soha hazafiasabb elemek nem jutottak a nemzetgyűlésbe, mint az általános titkos választójog alapján választottak. Minden feltétel megvan arra, hogy a magyar nép rábizzza sorsa intézését a nemzetgyűlésre, különösen, ha a Tiszántul is csatlakozni fog. A dolgozó és termelő tömeg hivatott arra, hogy átvegye a hatalmat és megteremtse az új, boldog Magyarországot. (Viharos tetszés.)

Miért a leszólás, lekicsinylés? Mert akik a nemzetgyűlésbe jutottak, kívülről jöttek, a régi emberek pedig kint maradtak. (Kívül tágasabb! — kiáltják közbe.) Bekerültek a nemzetgyűlésbe a csizmások! — mondják. Ugy van, a csizmások: új, friss, úde falusi levegőt hoztak a nemzetgyűlésbe. (Éljenzés.) Alkalma lesz a debreceni közönségnek meghallgatni a csizmásokat, itélik meg őket, érdemesek-e a magyar nép képviselőit? Én mondom, hogy ilyen józan, egészséges észjárású emberekre szükség van. (Tetszés.)

Az ugynevezett intelligenciának, mely most kritizál, gáncsol, intrikál, azt tanácsolom, hagyjon föl eddigi magatartásával, jöjjön közénk, de addig jöjjön, míg nem késő. Elmúlt az az idő, mikor a kaszinók kritizálására a miniszterek térdre megreszkettek. Az intelligencia álljon a nép mellé, mely meghallgatja, követi és támogatja, ha jól akar a népnek. (Taps, éljenzés.) Pártunk alapvető gondolata a szociális béke. Eddig lelketlen izgatók csinálták a békétlenséget, nyugtalanságot és a forradalmi hangulatot. Könnyű dolguk volt, mert az uralkodó osztály nem méltányolta a munkásságot, pedig ez a legbecsesebb osztály, de nem szabad kárára másoknak előnyt nyújtani. Nem értették meg a munkát és az így jutott a nemzetközi szociáldemokrata, majd a kommunista izgatók karmai közbe. A gyárakban megfogamzott a méltányosság és onnan indult ki a rombolás. E helyzetben most már segíteni kell az ipari munka decentralizálásával. Othont, kertet kell adni az ipari munkásnak is, közelebb hozni a földhöz, hogy akkor is megélhessen, ha a gyárkémény ideig-óráig nem füstölög; hogy egészséges gyermekei legyenek; hogy megismerje a földművelést és megtudja, hogy nem olyan

könnyű az, mint a bujtogatók festik; hogy szombaton ne a csapszékbe vigye a heti keresetét, hanem az asszonyának adja; hogy a családi élet bensőségében megújodjon. (Viharos tetszés.)

Hogy ott elérhesse a munkás, a földbirtok reform gondoskodik róla. *Ez már a jövőhéten a Ház asztalára kerül.* Mindenki földet kap, aki dolgozni akar, anyagi képessége és tudása van. Elő kell mozdítani a többtermelést, mert legalább kétszerannyit kell termelnünk, mint eddig.

Folyton vádolják a kisgazdapártot, hogy nem akar fuzionálni! De hát mért alakult akkor? Ha van programja, valósítsa meg, ha nincs, akkor csatlakozzon. Nekünk van programunk, tehát árulást követnénk el, ha fuzionálnánk. Ez becstelenség volna, erre kaphatók nem vagyunk. Ha megtennénk, lenne megint kizárólagos uripárt, Nagyatádi és társai pedig mehetnének ellenzékbe. De mi nem fuzionálunk, aki fuzionálni akar velünk, jöjjön közénk. (Taps.)

Végül rátért Rubinek a legszomorubb aktualitásra, a békeszerződésre, mely se béke, se szerződés; nem teremt békét Középeurópában és nem szabad akaratból létrejött szerződés. Ha erőszak kövelelné az aláírását, nem ismerné el senki jogosultságát. Ideig-óráig tehetetlenek vagyunk, igába döntötték bennünket, kifosztották, de él bennünk a hit és erős akarat, hogy visszaszerezzük Magyarországot integritását. (Viharos tetszés.) Mindent komolyan megfontolunk: Apponyi Albert tanácsát fogjuk követni. (Éljenzés.)

Ne higgye senki, hogy vége a megpróbáltatásoknak. Újabb felfordulás előtt áll Európa és ennek éppen ez az erőszakos béke az oka. Résen kell lenni az alkalmas pillanatot meg kell ragadni, mert elmulasztása évtizedes rab-ságot jelentene elszakított véreinknek és bennünket súlyos felelősség terhelne az utókor előtt. Szemünkre vethetnék, hogy nem szeretjük a hazát, nem teljesítettük kötelességünket. Múlt változás előtt állunk, új megpróbáltatások küszöbén, de magyar bátorsággal szembe nézünk a jövőnek. Hiszem, hogy az új, keresztény Magyarország boldogabb és gazdagabb lesz. Legyünk készek életet-vagyont feláldozni érte. Tartsunk ki minden erőnkkel az integer Magyarország mellett. (Viharos taps és hoszszantartó éljenzés.)

Sokorópátkai Szabó István kisgazda miniszter abban látja az ezeréves haza pusztulását, hogy a szabadkőműves destruktív letéreltette a népet a természetes fejlődés útjáról. Így akart uralkodni felette. Ezért kell visszateretni a természetes fejlődés útjára. — Minden társadalmi osztálynak össze kell fogni az újraépítés munkájában. Horthy mondásának teljesülni kell, Pannonhalma és Debrecen közt a megértés aranyhidjának meg kell épülni. Mint a kath. Pannonhalma képviselője beszél a kalvinista Debrecen népéhez és az egyetértő munkára hívja fel, mert ha megint éket hagyunk verni egymás közé, elpusztulunk. (Taps, éljenzés.)

Patacsi Dénes honvédelmi államtitkár (takaros, csizmás magyar, gyönyörű szál ember) azzal kezd, hogy az ő otthona még rács megszállás alatt van. Minden szerencsétlenségünket a szabadkőművesek vakond munkája okozta, ezért bomlott fel a rend, ezért jött ránk a vörös hiénahad és az idegen megszállás. Ostorozza a zsidó népvézereket. Kibájták, hogy jogot a népnek és kapott a nép diktatúrát, akasztófát és nyomort. (Helyeslés.)

Földet a népnek! — óbégatták ezek és adták munkát a népnek, de a hasznót zsebevágták a direktórium tagok és termelőbiztosok. (Taps.)

Rátér a zsidó kérdésre. Nem pogromokkal kell ezt megoldani, hanem munkával, szövetkezetek létesítésével. Le kell csapolni a mocsarat és szárazra kerülnek a békák. Ha nem lesz geséft, rebach, elpárolognak. (Tetszés.) Az osztó igazság alapjára kell helyezni az adórendszert. A keresztény erkölcsökhöz és a hazaszeretethez kell visszateretni. Itt vezetnek a nők, a magyar haza mentő angyalai. (Kertész Ilonka csokrot nyújt át neki.) Ez a virág a magyar föld virága, melynek sorsa a hervadás, de a debreceni honleányok szerelme nem hervad el soha! (Viharos tetszés!)

Nagyatádi Szabó István közéletmezési miniszter rámutat arra, hogy a mai válságból csak a kisgazdapárt többségre jutása a kivezető út. Nem öröm ma a hatalmon lenni, hanem súlyos teher. Első kérdés a békeszerződés elintézése. Súlyos, dolog, de felelni fognak érte. Ha áldozat kell, mi leszünk áldozat, de nem a nép. Ide férfiak kellene!

Azért jött Debrecenbe, hogy feltárja a helyzetet. Miután a Dunántul és a Duna-Tisza köze népe már megnyilatkozott, most a Tiszántulon a sor. Álljon a Tiszántul népe a kisgazdapárt lobogója alá; ott megtalálhatja helyét mindenki, kath. és ref. vallásu, munkás, gazda, iparos és tisztviselő. Izenetet hoz a Dunántulról és izenetet visz innen. Ugy hiszi, nem járt itt hiába, mert a kisgazdapárt győzni fog. Velünk az igazság, az Isten és a nép, visszaszerezzük Magyarországot. (Taps és éljenzés.)

Emerich Gusztáv kereskedelemügyi miniszter a nagy nehézségekről beszél, mely a termelő munk megindítását hátráltatja. Tönkretették vasutainkat, elrabolták nyers anyagkészleteinket, nincs szentünk. Gyors javulásra nincs kilátás, csodaszerekkel nem rendelkezik. Elismeréssel van a vasutasság iránt, mely nagy munkát végzett és a forgalom ennek következtében fokozatosan javul.

— Az iparosok helyzete is nehéz a nyersanyaghiány miatt, de a kormány mindent megtesz, hogy talpra állítsa a kisipart. Megkezdik azonban a tisztító munkát is. Aki borbély, ne üzhessen bádogos ipart; posztókereskedő ne folytasson szabóságot stb. A kereskedelemről ki akarja rekeszteni a betolakodó idegen elemeket, a tisztességtelen versenyt. Új adórendszert akar progresszívtással. Az iparosok és kereskedők csatlakozzanak a kisgazdapártihoz, mely érdekeiket megvédelmezi. (Éljenzés.)

Mayer János földművelésügyi államtitkár beszél azután. — Mi keresztény agrár államot akarunk, — mondotta — a falu tömegeit akarjuk bevonni a közhatalomba. Vissza akarjuk még a bűnös fővárost is téríteni a keresztény erkölcsöz és a nemzeti ideálokhoz, mert a közelmúlt szenvedései megtanítottak rá, hogy ez a nemzet erőssége. A tiszta falu sulypontja az országnak, nem a főváros. Elég volt a diktatúrából, mi nem akarunk olyat, viszont a hatalomból sem engedjük kirekeszteni magunkat. Egészséges birtokpolitikát akarunk. A föld és a munkaerő a mi aranyunk, kincsünk.

Magyarország agrár állam. Paraszt a termelő többség; a háboruban a legjobbat szenvedte, elvitték fiát, lovát, buzáját. A vörösök is, oláhok is őt fosztották ki legjobban. Most öntudatra ébredt a paraszt, tudja, hogy ő a nemzet, jogosan követeli a közhatalmat. Nem jelszó a vallás és nemzeti érzése, de sajátja. (Viharos tetszés. Pásztor Sárka virágcsokrot nyújt neki.)

— E virágok szirmai lehullanak, az illat elszáll a légtérbe, de maradandó és örök az érzés, a honszerelme, mely nyújtotta. Igéri, hogy a kisgazdapárt becsülettel halad előre utján és ha a tiszántuli választások megadják neki az elhatározó többséget, átveszi a hatalmat. (Viharos tetszés.)

Még dr. Barla Szabó József nemzetgyűlési képviselő, Nagy József debreceni pénzügyigazgató beszéltek röviden, majd közölték a népgyűléssel, hogy a kisgazdapárt debreceni jelöltjei Polgár István kisgazda, Emich Gusztáv kereskedelmi miniszter és Nagy József pénzügyigazgató leitek, mire Kertész Imre elnök indítványára a Hymnusz eléneklésével rekesztették be a népgyűlést.

Az ebéd
Délután 2 órakor az Arany Bika földszinti termében 250 főtől több ebéd volt a vendégek tiszteletére. Az első felköszöntőt Nagy József mondta Rubinek földművelési miniszterre, aki a debreceni polgárságra és a nőkre ültette poharát. Felköszöntőket mondtak még Polgár István, Csontos Imre karcagi kisgazda, Szonjas Gusztáv főispán, Emich Gusztáv kereskedelmi miniszter, Földesi Lajos vagonyári munkás, File Lajos földmunkás és Mayer János államtitkár.

Délután 4 órakor asztalbontás volt és a vendégek még a délutáni vonattal visszautaztak Budapestre.

melyet 4 részletben is lehet törleszteni. Beiratási díj részvényenként 10 korona. Részvényjegyzést felvesz Szigethy József a Keresztény Fatermelő Szövetkezet titkára. Lakik: Széchenyi-u. 11 szám, délelőtt 9—1 ig, délután 3—8 ig.

— **Műgyűjtemény Debrecennek.** Haller miniszter itt időzése alkalmával jelezte, hogy egy bécsi magyar műgyűjtő Déry Frigyes gazdag muzeumát felajánlotta az államnak és Haller miniszter megígérte, hogy azt Debrecenben fogja elhelyezni. Természetesen a dolog még hosszabb tárgyalást igényel. Tudni kell ugyanis, hogy Haller miniszteri elhatározásában két főszempont vezet. Az egyik az, hogy Debrecen és vidéke szegény igazi műkincsekben és a másik, hogy Debrecen város egyetemi város és oktatási célokra is szüksége van műtárgyakra. Mindez okokból következik, hogy így az elhelyezés és kezelés kérdése fontosabb, mint más ok, mert oktatási célokra és tudományos feldolgozásra és kezelésre alkalmas módon kell ezt a nagyfontosságú új kulturintézményt megszervezni. Ezt városunk csak akkor kaphatja meg, ha a feltételek biztosítása felől a tárgyalások megfelelő eredményre vezetnek. Ezt elvárjuk a város vezetőségétől!

— **Visszatért Romániából.** Megírtuk, hogy dr Papp Sándor vármegyei aljegyző, aki a magyar csapatok bevonulása után Romániába utazott és több hétig nem adott hírt hol-tétéről, ami nagyon aggasztotta már édes apját, Papp Sándor vármegyei gazdasági egyetemi titkár, csaknem 7 heti távollét után szerencsés: hazaérkezett Debreczenbe. Uija sikerrel járt, mert 500 mm. benzint, 500 mm. nyersolajat szerzett be a vármegye részére. Az árut sikerült is elhoznia Érmihályfalváig, azonban nem hozhatta Debreczenbe, mert Barantó és Érmihályfalva állomások közt, mint már azt a Hajdúföld jelentette is, a síneket felszedték. Papp Sándor szerencsés hazaérkezése nagy örömet kellett a megyeházán, mert már nagyon aggódtak miatta, mert olyan hírek szállongtak, hogy a magyar állampolgárokat Romániában letartóztatják.

A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjának I. kerületi női pártirodája Péterfia 76. szám (Nőegyleti Arvház) van. Hivatalos óra naponta délután 3—7-ig.

Minden szeretetbéllyeggel egy-egy menekültnek könnyét száritjuk fel!

— Ifj. Kovács János festőművész műterem kiállítása Deák Ferenc-u. 10. sz. megtekinthető d. e. 11 óratól d. u. 2 óráig.

— **Rendőri hírek.** *Kerékpározni akart a kávéházban.* Tegnap a késő esteli órákban a Központi kávéházban egy társasággal mulatozott N. Gábor vidéki kereskedősegéd. Közben egy biciklit pillantott meg a kávéház kethelyiségében és mindenáron kerékpározni akart. Heves szóváltásba került a géptulajdonosával Zakics Györggyel, aki őt „gaz-oláh“-nak nevezte és akit késével a fején megsebesített. A rendőrség a garázda kereskedősegéd ellen az eljárást megindította.

— **Kaszáló kiosztása.** A Hortobágyon a kaszálóterületek kiosztása folyó hó 17—22-ig fog történni. A kaszálótatni szándékozók — elsősorban debreceni gazdákat — felkéri, hogy a mátai biztosi hivatalnál jelentkezzenek.

— **Jegyezzük a Nemzeti Hitelintézet t. t. részvényeiből,** mert közgazdasági életünket is keresztényen és nemzeti szellemen kell átalakítani, ha élni akarunk!

— **Jegyzéseket kiadóhivatalunk is elfogad.**

— **Családi étkező,** vidékiek találkozó helye a volt Törő-vendéglő, Csapó-u. 14. (Az új tulajdonos Buzás Lajos, vendéglős.) Magyar konyha, jó bor, frissen csapolt sör, figyelmes kiszolgálás.

— **Istállóablakokat,** itatóvályukat készit **Piros Béla** lakatos műhelye Péterfia-u. 32. szám.

— **Pezsgősüveget** vesz a „Török-pezsőgyár.“

— **Margit-fürdő állandóan nyitva.** Legrosszabb nyakkendőit is ujjá alakítják Péterfia-utca 53 alatt az udvarban balra.

— **Városunk legmegbízhatóbb és legrégebbi helykár elleni megóvó vállalata:** Nagy József, szűcs-mester, Szent-Anna-u. 3. sz.

TÁVIRATOK

A háboru borzalmai — számokban.

Budapest, május 17. (Nemz. St. tel. jel.) Párisból jelentik, hogy *Tardieu* cikket irt az *Illustration*ban arról, mennyit és mit pusztított el az ötesztendő világháboru. *Tardieu* kimutatja, hogy a háboruban 70 millió ember vett részt, melyből 30 millió megsebesült, 9 millió pedig elpusztult. Több, mint 600,000 házat, 3 millió hektár földet, 5000 kilométer vasutat és 1500 km. csatornát pusztított el a háboru keolochje. A külső államadóság 1914-ben 35 milliárd volt, mely 1920-ban 90 milliárdra emelkedett.

A béke delegáció főtitkára a békéről

Budapest, május 17. (N. St. tel. jel.) *Praznosky* Iván dr. a béke delegáció főtitkára és meghatalmazott miniszter szombaton reggel utazott vissza Párisba. A keleti pályaudvaron a körje sereglett újságíróknak a következőket jelentette ki: **Vannak momentumok amelyek arra engednek következtetni, hogy bizonyos feltételek mellett enyhítések lesznek a leigázó béketeltételekben.** Én bizom benne, hogy előbb utóbb sikerül a magyarság igazáról meggyőzni a győztes hatalmakat. Feltevésem a szerződés egyes pontjaira épitem, elsősorban arra, hogy a határkiigazító bizottságnak lehetőve tették az eddigi határok megváltoztatását, másodsorban jó jelnek tartom a rutén népre vonatkozó esetleges paktumot, harmadsorban pedig a békeszerződésnek a népszövetséghez való utalását. Erős a meggyőződésem, hogy nincs okunk a csüggedésre.

KÖZGAZDASÁG

A vetőmagvak árai

Lóheremag iránt a külföld még mindig élénk érdeklődést mutat, minek folytán a kínált tételek elhelyezhetők. Irányzata tartott.

Lucernamag a külföldi vetélkedése folytán keresett. Irányzata kellemes.

Fehérheremag irányzata csendes mederben folyik.

Biborheremag-ból a jó minőségű, világos színű áru iránt a külföld érdeklődik. Irányzata tartott.

Muharmag irányzata változatlan!

Arak nyersáruért 100 kg-ként!

Lóheremag	5500—7000 K,
Lucernamag	6500—8500 K,
Fehérheremag	8000—8500 K,
Biborheremag	1300—1500 K,
Lóbab	1400—1500 K,
Ösziborsó	800—1000 K,
Szöszösbükköny	1400—1600 K,
Muharmag	1400—1500 K.

Színház

Színházi és mozgósínházi irodák jelentése.

* **Szerlem vására** amerikai történet, az icoi színházi évad legnagyobb sikerű ujdonsága, mely a budapesti Vigszínházban sorozatos előadást tart, csütörtökön kerül bemutatásra a Vigszínházban. A Trylbi óta nem kapott még a közönség olyan izgalmasan érdekesítő darabot, mint minő a Szerlem vására. Bizonyosra vehető, hogy Debreczenben is páratlan sikere lesz a kitűnő ujdonságnak. Jegyek a mai naptól kezdve előre válthatók.

* **Bihari színésziskola vizsgálódásai.** Három színházi estét foglal le a Bihari színésziskola vizsga előadása. Szombaton a Csokonai színházban a Dolovai nábob leánya szimű, vasárnap a Tündérlaki leányok vígjáték kerül színre, pünkösd hítfőn az operett növendékek vizsgálóznak a Három kis leány, Kis gróf operettek egy egy felvonással és a Cigány népszimű első felvonásával. Jegyek péntektől kezdve a Csokonai színház pénztáránál előre válthatók.

* **A Töviskoszuu** dráma 4 felvonásban. *Carola Toccle* legkiválóbb alakítása. A lebi-

lincselő cselekmény a legkövetesebb rendezésben és játékban pereg le a vásznan. Bemutatja az *Uránia*.

* **Harc a milliókért** dráma 5 felvonásban. Nagy sikert aratott a tegnapi bemutatón az *Urániában*. Ivette *Andreyor* elsőrangú alakítást nyújt a főszerepben. Előadások: 3—7 és 9 óraker.

* **A Z** — sugarak egy kitűnő olasz filmvígjáték 3 felvonásban, melynek főszerepét a közkedvelt *Gigetta* játsza és a „Dilettans gonosztevő“ című három felvonásos bűnügy nagy hatást ért el az Arany Bka moziben. Még ma és holnap marad műsoron.

SPORT

Nemzetközi mérkőzés. Berlin—Budapest válogatott 2—1.

A DEAC ma délután 5 óraker az Egyetemi Körben igazgató tanácsulést tart.

DTE combinált—*Debreceni Vasutas combinált* 2 : 1. A mérkőzés keretében folyt le a bíróvizsga is.

Ujpesti T. E. — **DKASE** 5 : 1, féldő 5 : 1. Szombaton találkozott az újelőri pályán az Ujpesti T. E. a debreceni KASE csapatával és biztos győzelmet aratott felette. A KASE egyetlen goolját *Horetzky* lötte.

Ujpesti TE *Debreceni válogatott* 5 : 1, féldő 3 : 1. (5000 néző.) Vasárnap megismételte az ujpesti csapat szombati győzelmét, amikor is Debrecen válogatott csapatát győzte le. Az ujpesti csapat szép összjátékával, biztos labdasztogatásával igen jó benyomást tett. Különösen kitűnt *Priboj*, *Schaller*, *Vogl III*. A debreceni válogatott mélyen formáján alul szerepelt.

NYILTTER

Kijelentem, hogy fiam *Bányai Sándor* Antalért felelősséget nem vállalok, érte semminemű adósságot ki nem fizetek.

Bányai Antal.

Kiadja:

MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAP-
KIADÓVALLALAT RÉSZVÉNYTÁRS.

APOLLO	URANIA
Kedd Szerda Csütörtök május 18—19—20.	Kedd Szerda május 18—19.
Harc a milliókért Dráma 5 felvonásban Főszereplő: <i>Yvette Andreyor</i> . Előadások 5, 7 és 9-ker.	A tövis koszuu Dráma 4 felvonás. Főszereplő <i>Carola Toelle</i> Előadások 5, 7 és 9-ker.
ARANY BIKÁ MOZI	
Kedd, Szerda május 18—19.	
a Z-sugarak	
Farsangi komédia 3 felvonás. Főszereplő <i>Gigetta</i> .	
A dilettans gonosztevő	
Bűnügy 3 felv. Előadások 7 és 9 óraker.	

MEGHÍVÓ.

Férfi és női szabó szakosztály összes tagjai felkértemek, hogy **kedden délután 4 óraker** tartandó szakosztályi ülésen teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

Tárgy: 1. Előjárósági rendes és póttag jelölése. 2. Választmány újjalakítás. 3. Beszámolás a bevásárlási szövetkezet eddigi működéséről.

Koros Sándor
elnök.

Tűzifát

minden mennyiségben házhoz szállítok ölenként és aprítva métermázsánként
Polyánszky Oreszt tűzifakereskedő
Miklós-u. végén, Szoboszlói-ut. és Piacz-u. 58.
Ugyanott faszén is kapható.

MEGHIVÁS.

A Hajdunánási Takarékpénztár Részv.-társ. részvényeseit a **folyó évi május hó 29-én délután 4 órakor** az intézet helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívjuk.

TÁRGYSOROZAT:

1. Elnökválasztás.
2. Az igazgatóság jelentése az 1918. és 1919. évi üzleti eredményről.
3. Az 1918. és 1919. évi egyesített mérleg és veszteség-nyereség számla valamint a nyereség felosztása, a jötekményekre fordítandó 1 százalékos az osztalékra vonatkozó igazgatósági javaslatok elbírálása; ennek kapcsán a felügyelőbizottságnak jelentése a mérleg és veszteség-nyereség számla megvizsgálásáról és ezek után a felmentvény megadása az igazgatóság, a felügyelőbizottság és a tisztviselők részére.
4. Három igazgatósági tag választása.
5. A tisztviselők és szolgáló fizetésének rendezése.
6. A felügyelőbizottság tiszteletdíjának megállapítása.
7. Indítványok.

Hajdunánás, 1920 május 12.

Az igazgatóság

Egyesített mérlegszámla az 1918. és 1919. évekről.

VAGYON: Pénztárkészlet K 46.797.88. Giro az Omb-nál K 4750.—. Hadikölcsönkötvény K 712.500.—. Intézeti házak és ingatlanok K 101.712.49. Butorok és szerelvények K 772.76. Váltókölcsönök K 1.037.162.82. Jelzálogkölcsönök K 918.315.32. Kötvénykölcsönök K 479.38. Folyószámlabetétek K 946.262.21. Adások K 354.410.—. Pénzintézeti központ üzletrész K 3200.—. Összesen K 4.173.821.42.

TEHER: Részvénytőke K 400.000.—. Tartalékalap K 179.942.82. Osztalék tartalékalap K 24.458.77. Nyugdíjalap K 87.745.50. Fel nem vett osztalék K 682.—. Takarékbetét 3.178.005.35. Hetibetét K 47.566.—. Folyószámlahitelezők K 97.507.90. Előre vett kamatok K 22.710.50. Tiszta nyereség K 135.202.58. Összesen: K 4.173.821.42.

Egyesített nyereség és veszteségszámla az 1918. és 1919. évekről.

TARTOZIK: Betétkamatok K 209.087.—. Betét kamatadó K 20.908.73. Különféle adók K 65.592.54. Illetékek K 1226.10. Tiszti fizetések és háborús segélyek K 43.671.78. Üzleti költségek K 31.203.11. Jötekményadó adományok K 5532.—. Intézeti lakbér K 2000.—. Elnöki tiszteletdíj K 1500.—. Felügyelőbizottság illetménye K 3000.—. Leírások: Hadikölcsön K 171.925.—. Házaszámlán K 2000.—. Felszerelés számlán K 181.26. Tiszta nyereség K 135.202.58. Összesen K 693.030.30.

KÖVETEL: Nyereség áthozat az 1917. évről K 12.707.01. Kamatjövendelmek K 439.118.76. Különléte bevételek K 41.991.83. Házbérjövendelem K 11.410.—. Ingatlanok eladásából befolyt jövendelem K 187.802.70. Összesen K 693.030.30.

Hajdunánás, 1919 december hó 31.

Berencsy Géza ügy. igazgató, Groszmann Gyula pénztárnok, Nemes Lajos főkönyvelő. Az igazgatóság: Berencsy Gyula, Dr. Berencsy János, id. Berencsy Géza, Csíha Elek, id. Csohány Antal, ifj. Csohány Antal, Hajdu Miklós, Pauliny Béla, Somogyi Gyula. A felügyelőbizottság: Stark József, Pákozdy András, ifj. Berencsy Géza.

Ipari nyárfa eladás!

Nagyerdő III. vágássorozatában

folyó hó 20-án (csütörtökön) délelőtt 10 órakor ipari célokra is használható 1 méteres nyárfa nyilvános árverésen legtöbbet ígérőknek eladatik. — Találkozás Papp erdőőr lakásánál. A vásárolt fa azonnal elszállítható. Átadás után anyagmegőrzésért az erdőhivatal felelősséget nem vállal. ERDŐHIVATAL.

Hentesüzlet teljes felszereléssel állomáshoz közel forgalmas helyen teljes felszereléssel eladó DEZSŐ LÁSZLÓ IRODAJA Maróthy-u. 19.**Most érkezett áruk:**

Szilva lekvár
Borkő
Keményítő
Gyufa
Hamuzsir
Vaspor
Naftalin
Hegyi kréta
Klórmez
Kékítő
Ruhafesték
Tímó
Porfesték minden színben
Firniesz valódi
Budai föld
Gipsz
Gyanta
Enyv

Legolcsóbban kapható

Kontsek Géznál, Kossuth-utca.**Académie Internationale**

NYELVISKOLA

Széchenyi-utca 42. sz. 1. em.
Francia, Angol, Német, Olasz, Román, Magyar maganórákban és tanfolyamokban
A tanfolyamokra csakis általános műveltséggel rendelkezők vétetnek fel.

Uj Tàncziskola.

VASS MIKLÓS fővárosi okl. tánczitanító és WEISZ LACI Debreczen az Arany Bika kistermében, modern alapokra fektetett táncziskolájukat e hó

22-én, szombaton este 8 órakor

ösmerkedési estély (össztáncz) keretében megnyitják. — A tanítások e hó 25-én kezdődnek. Beiratkozások naponta d. e. 10-től este 7-ig a Bika kistermében. — Tanítva lesznek a mai modern tánczkülönlegességek és aktuális magyar tánczok. Egyetemi hallgatók és tisztéknek külön kurzus, külön gazdasz, kereskedő és iparos kurzus. — Haladók részére továbbképző tanfolyam a fenti beosztással. Különórak a nap bármely szakában. A nagyközönség szíves pártfogását kérve maradtunk hazafias tisztelettel.

VASS MIKLÓS és WEISZ LACI

Kiss Ferencz

női szabó Piac-u. 96 szám. Izelés munkát jutányos áron készít.

Ha szép akar lenni? Korzó arckrémét és szappant használjon!

PARFÜMÖK prima minőségűek, Pipere szappanok. Mindenféle piperecikkek. kötszerek, irrigátor felszerelések, gummi áruk, GAZDASÁGI CZIKKEK, kreolin stb. legolcsóbban szereshetők a

Korzó Drogueriában Piac-utca 42.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hétköznapokon tíz szög 5 korona, minden további szó 50 fillér. — Vasárnap tíz szög 6 K, minden további szó 60 f. Vastagabb betűből szedve duplán számítatik.

Haszonbérbe

vagy felébe azonnal kiadó a vagonyár mellett 6 hold föld. Értekezhetni Gazdák Bankja Kossuth-u. 17.

Felkérem

a gazdatársakat, hogy akiknek a Jenei nyájába van a juha, hogy ünnep előtt mindenki nyirasson meg. Nyiró is van odaki.

Blattner József

Csapó-utca 1. sz. Üveges és képerozési vállalatok tükör és ablakok nagy választékban.

Méhrajokat

veszek. Csanak József Piac-u. 51.

Hamisfogakat

töröttet is veszek Tamás József kir. hg.-u. 10.

Elcserélném

a nagytemplom közelében levő egy szoba, konyha butorozott lakásomat — ugyanolyannal a városban akárhol. Cim a kiadóban.

FORGÁCS I.

MŰVÉSZ, Bábos-utca.

Lapelárusítók

(rikkansok) fővárosi lapok elárusításához magae jutalék mellett felvétetnek lapunk kiadóhivatalában.

FEKETÉRE

Értesítem a tisztelt megbízómat, hogy és mindentéle színre festek. Tisztítok férfi és női ruhákat legkényesebb igényeknek megfelelően 8 nap alatt, gyász vagy sürgős esetekben soron kívül 48 óra alatt kifogástalanul készítem. — Becses pártfogást kér

Hungária gőzmosó és kelmeifestő vegytisztító vállalat

Debreczen, Péterfia-u. 4. Telefon 399.

Bélyeggyűjtes és véső-intézet

PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.

Koros Sándor

férfi-szabó üzletében Piac-u. 69.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Katonai egyenruhák tavaszi öltönyök mérték után, vagy fordítások a legolcsóbban és csinosan készülnek. Sajtó készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók. PISKOLTY PÉTER

uri szabó üzletében Kossuth-utca 58. sz. Katonai cikkek raktára.

Znaimi ugorka
Szilvalekvár
Ecet
Szóda szappanfőzéshez
Jégszóda
Buzakeményítő
Kékítővíz
Enyv
Gyanta
Firniesz valódi
Litophan fehér festék
Budai föld
Mohai Ágnes
Balatonfüredi
Igmándi és
Ferenc József vizek
a legelőnyösebben

Félegyházy Jánosnál kapható.

Kisbirtokosok Biztosító Intézetert.

a Magyarországi Kisbirtokos Szövetség és az Országos Kisgazda- és Földmivesszpart alapítása működését a Tiszántul is megkezdte.

Elfogad tűz, jég- és életbiztosításokat.

Előnyös díjtételek. Kartelen kívül álló intézet.

VEZÉRÜGYNÖKSÉG DEBRECEN FERENCZ JÓZSEF-U. 42.

Ugyanitt utazótisztviselők, gépirónó és irodaszolga felvétetik.